

STIFTELSEN BERGEN MUSIC FEST

Rapport Agenda Vestlandet 2022

Stiftelsen Bergen Music Fest mottok i januar 2021 første rate av en tildeling av midler fra Agenda Vestlandet for et treårig prosjekt der målsettingen er å jobbe for en bærekraftig utvikling og tilgjengeliggjøring av festivalen Bergenfest.

Som kjent ble kultursektoren også i 2021 rammet av myndighetspålagte restriksjoner grunnet covid19-pandemien som førte til at de aller fleste festivaler og kulturarrangement av en viss størrelse ikke kunne gjennomføres.

Stiftelsen Bergen Music Fest gjorde en rekke tiltak for å jobbe videre med de planlagte aktivitetene og tiltakene som ligger til grunn for vår målsetting for å være best mulig rustet når vi i 2022 endelig kunne gjennomføre arrangementer under normale omstendigheter og forutsetninger.

I denne rapporten redegjør vi for arbeidet som har vært gjort, tiltak som har blitt gjennomført og status på de ulike delprosjektene. Det er viktig å ha in mente at det er et flerårig perspektiv på dette arbeidet.

1. Klimatiltak og strategi for Bergenfest 2023

I 2020 ble Bergenfest sertifisert Miljøfyrtårn i kategorien Grønne arrangementer og arbeider med følgende målsetninger: 1) Bergenhus Festning skal bli en nullutslippsarena, og 2) Bergenfest skal bli Vestlandets grønneste festival og blant Europas ledende festivaler på bærekraft. Dette er slik vi ser det realistiske målsetninger. Tiltakene vi gjør på Bergenhus Festning vil også komme andre arrangører på festningen og i Bergen til gode.

I forbindelse med at festivalen er Miljøfyrtårnsertifisert har vi utarbeidet et styringsdokument som heter Retningslinjer for grønne arrangementer. Dokumentet formaliserer råd og krav til 1) Innkjøp og leverandører, 2) Helse, miljø og sikkerhet, 3) Energi, transport og utslipp, 4) Avfallshåndtering og vareforbruk, 5) Sanitærforhold, 6) Mat og drikke, 7) Støy og 8) Vern av natur og kulturminner. Dokumentet kan gjerne ettersendes på forespørsel.

Bergenfest sitt mål er (1) å være Vestlandets grønneste festival og blant Europas ledende festivaler på bærekraft. Stiftelsen har også et mål om at (2) Bergenhus Festning skal bli en nullutslippsarena. Vi har også (3) en rekke konkrete miljø- og klimamål for 2022 og innført ulike tiltak vi har implementert som del av vår tre år lange klima- og miljøstrategi.

Vår miljøpolicy sier at "Målsetningen med vårt miljøarbeid er å minimere vår negative påvirkning på miljø og klima, herunder skåne natur og kulturminner i vårt nærmiljø." Denne reflekterer at vi arbeider lokalt med å skåne natur og historie på Bergenhus Festning samt at vi arbeider med utslippskutt i tråd med regionale og globale målsetninger.

Vi har sluttet oss til Vestland Fylke og Bergen Kommune sine målsetninger om at Vestland og Bergen skal bli nullutslippsområder innen 2030 og skal gjøre det vi kan innenfor vårt område for å bidra til dette.

Gjennom samarbeidet med Bergen Live har vi også sluttet oss til Live Nation sine globale miljø- og klimamålsetninger, som blant annet omfatter avfallsreduksjon, økt materialgjenvinningsgrad og overgang til 100% fornybar energi. Arbeidet for å nå disse målene koordineres i arbeidsgruppen Green Nation - hvor Bergen Live og Bergenfest sin miljøansvarlig representerer den norske Live Nation-organisasjonen.

Fra 1. kvartal 2021 satte vi i gang arbeidet med å utarbeide en strategi for perioden 2021-2023 for å nå vår målsetting om å bli Vestlandets grønneste festival. Vi har prioritert tiltak

STIFTELSEN BERGEN MUSIC FEST

etter hvor gevinsten i utslippskutt er størst, allokert ressurser og startet en fremdriftsplan med mål og tiltak. Siden 2021 var preget av omstendighetene rundt covid-19 har vi valgt å videreføre strategien vi startet på til 2024. Dette for å kunne utføre tiltakene innen en realistisk tidsramme.

1.2. Følgende tiltak ble gjennomført for Bergenfest 2022

For å nå målet vårt om at Bergenhus Festning skal bli en nullutslippsarena må vi redusere utslippene i Scope 1 (direkteutslipp) til null. Dette gjør vi ved å etablere to nye trafostasjoner på arenaen som skal erstatte eksisterende dieselaggregater. Per dags dato er det 2400 A dekning på Bergenhus Festning fordelt på to tilkoblingspunkter. Ved å supplere med ytterligere to strategisk plasserte trafostasjoner med en total dekning på 800 A vil man kunne arrangere festivaler i Bergenfest sin størrelse uten bruk av fossil energi.

Grunneiere Forsvarsbygg og Bane NOR har godkjent og applaudert prosjektet og videre fremdrift handler derfor kun om finansiering. Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling i Bergen Kommune har innvilget 400.000 kr til prosjektet via sin tilskuddsordning "Klima- og miljøtilskudd 2020", men ytterligere finansiering må sikres for å komme i gang med tiltaket. Som vi skriver i prosjektbeskrivelsen "Fossilfri formidling på Bergenhus Festning" (kan ettersendes): "Vi ønsker å bidra til at Bergen lykkes i sin målsetning om å bli en nullutslippsby innen 2030. Vårt viktigste bidrag er å sørge for at byens største kulturarena drives av 100% fornybar energi. Bergenhus Festning skal være Norges mest bærekraftige kulturarena i sin størrelse."

1.2.1. Utvidelse/effektivisering av strømbruk på Koengen og Bergenhus Festning

I 2021 fikk vi tillatelse av Forsvarsbygg til å strekke kabler fra nettstasjon 360, gjennom tunnelen, til BaneNor tomten. Denne prosessen ble gjennomført i vår og sto klar til sommersesongen 2022. På denne måten fikk vi kuttet ned på bruk aggregat og fossile brennstoffer. Her er det levert rapport og regnskap til Bergen Kommune som er godkjent.

1.2.2. Mobile batterier

På sikt ønsker vi å kunne levere faststrøm på alle arrangementer på Bergenhus Festning. Dette er en tidkrevende prosess og vi har vært avhengig av alternative løsninger i 2022. Tidligere har vi vært avhengig av dieselaggregat for å kunne gjennomføre større arrangementer og festivaler på Bergenhus Festning. Disse ble i 2022 byttet ut med resirkulerte batterier levert av vår samarbeidspartner Eviny. Dette er et veldig konkret og effektivt klimatilskudd. På store arrangementer kan bruk av dieselaggregater stå for over 50% av klimaavtrykket. Ved hjelp av mobile batterier har vi derfor spart flere tusen liter diesel og tonn CO₂ i 2022.

Les mer her: <https://www.bt.no/kultur/i/XqVIEr/festivalen-var-en-dieselfest-naa-skal-de-bli-best-i-europa>

1.2.3. Hel-elektrifisere maskinpark

På Bergenfest bruker vi et stort antall leiebiler, gaffeltrucker og andre maskiner. Vi er i gang med å påvirke leverandører til å fremskaffe elektriske alternativer. Sommer 2021 tok vi i bruk en elektrifisert gaffeltruck, i samarbeid med vår leverandør JungHeinrich. Vi byttet også ut vår faste leasing 9-seter til en Opel Zafira- E Life Elegance 8-seter

Vårt mål for 2022 var å elektrifisere store deler av maskinparken. Gjennom sesongen har vi leid inn 5 gaffeltrucker hvor 4 av 5 var elektrisk. Den dieseldrevne gaffeltrucken fungerte som en backup dersom det skulle være behov.

I forkant av sesongen inngikk vi et samarbeid med Dele som leverer elektriske personbiler til blant annet transport av artister. Vår samarbeidspartner Eviny leverte også el-ladestasjoner som sto tilgjengelig på Koengen gjennom hele sesongen.

STIFTELSEN BERGEN MUSIC FEST

Målet er at hele maskinparken skal være elektrisk innen 2023.

1.2.4. Etablere en strategi med tre års perspektiv (2022 - 2024) for vårt klima- og miljøarbeid. Mål: Bergenfest skal være Vestlandets grønneste festival. Klimagevinst: Riktig prioritering av tiltak og at vi får systematikk i arbeidet med utslippskutt. Denne strategien ble etablert i 2021 og siden har vi kommet godt i gang med dette arbeidet. Vi jobber kontinuerlig for å nå våre mål om å bli vestlandets grønneste festival. Vi ønsker etterhvert å bli Nord-Europas grønneste festival.

1.2.5. Miljømerking av mat på festivalen.

Alle måltider/retter som serveres skal imøtekomme ett eller flere av følgende kriterier og merkes deretter: Økologi, Lokal mat, Vegetar, Rettferdig fiske, Bærekraftig kjøttproduksjon. Vi ønsker å samarbeide med leverandører for å velge ut mat med de høyeste standardene for dyrevelferd og miljø. Alle leverandører fikk i forkant av Bergenfest 2022 tilsendt et dokument med miljøkrav for servering av mat & drikke på festivalen.

Dette bidrar til å minimere utslipp innenfor Scope 3, gjennom å minimere utslipp som kommer fra mat. Det gjør det også lettere for publikum å ta miljøvennlige valg. På denne måten støtter vi dyrevelferd og lokale matleverandører.

1.2.6. Utarbeide incentivordning for miljøvennlig reise for publikum og artister.

Bergenfest er en sentrumsfestival og vi har god dekning for kollektivtransport. Vi har lenge hatt et ønske om å inngå et samarbeid med en eller flere aktører for kollektivtransport for å utarbeide insentivordninger både for publikum og artister. Vi har undersøkt muligheter for samarbeid med Skyss, miljøløftet og Vy. Et tiltak som er diskutert her er å inkludere en bussbillett i festivalbilletten (festivalpass= ukesbillett) og slik oppfordre publikum til å reise med kollektivtransport til festivalen. Vi håper å kunne innføre denne ordningen til Bergenfest 2023.

Miljøløftet var til stede under Bergenfest 2022 for å blant annet promotere grønne reiser til festivalen. Her fikk publikum muligheten til å vinne månedskort med Skyss.

I samtaler med Vy har vi hatt en dialog om å markedsføre grønne reiser til Bergenfest og bevisstgjøre publikum på ulike ruter via Vy for å gjøre det lettere for publikum å velge en grønn reise til Bergenfest.

1.2.7. Undersøker ulike klimaregnskap egnet for kulturbransjen

For å bedre kunne måle vårt klimaavtrykk er vi avhengig av et bedre verktøy. Green Producers Tool er et verktøy utviklet av produsenter, for produsent. Green Producers Tool måler utslipp i produksjon og bidrar dermed til bevisstgjøring og reduksjon.

I oktober 2022 kjøpte vi en årslisens hos Green Producers Tool. Dette gir oss tilgang til styringsverktøyet og medlemskap i Green Producers Club, som er nettverket for kunnskaps- og erfaringsdeling.

Ved hjelp av GPD kan vi lettere måle utslippene på alle våre arrangementer, konserter og festivaler. Vi vil også få en bedre oversikt over vårt årlige utslipp og utslippskutt.

1.2.8. Innkjøp av gjenbruks merchandise

Hvert år har det tidligere blitt bestilt inn pallevs med arbeidstøy og merchandise i forkant av festivalen. I 2022 satt vi oss et mål om å minimere vårt bidrag til bruk- og- kast-kulturen når det kommer til tekstilproduksjon.

STIFTELSEN BERGEN MUSIC FEST

Salgsmerchandise: i 2022 inngikk vi et samarbeid med Nikolay Oeberg som har lang erfaring med gjenbruksproduksjon. Formålet med dette prosjektet var å presentere fremtidig bærekraftig produksjon.

Nikolay bestilte inn vintage gensere og sydde selv på patches med motiver fra festivalområdet. Ved å selge generisk merch uten årstall vil publikum kunne bruke merchen år etter år.

I tillegg re-designet han gamle handlenett som har ligget igjen fra tidligere festivaler. Vi fikk overveldende respons på årest festivalmerch og solgte ut allerede 3 dager inn i den 5 dagers lange festivalen.

Dette er første gang vi ikke sitter igjen med noe merch etter festivalen. Fun fact: Merchen ble levert miljøvennlig via sykkel.

Arbeidstøy: Alt av arbeidstøy som ble bestilt inn til festivalen ble produsert med generiske logoer for å gi tøyet en levetid over flere år. Ved å fjerne årstall og dato vil man kunne bruke arbeidstøyet over flere år og vi vil på sikt kunne skalere ned på innkjøp av arbeidstøy. All arbeidstøy er produsert av Neutral som er sertifisert og bærekraftig produsert.

<https://neutral.com/pages/about>

1.2.9. Øke oppmerksomheten rundt miljøproblemer og løsninger

Det er svært viktig for oss å bruke vår posisjon til å øke oppmerksomheten rundt klima og miljøutfordringer. Under Bergenfest 2022 har vi markedsført vår miljøstrategi gjennom standplasser, storskjermer, sosiale medier og egen nettsiden. Vi inngikk strategiske samarbeid med miljøorganisasjoner som Natur & Ungdom og Regnskogfondet som var til stede under festivalen. Planen er å videreføre samarbeidet til Bergenfest 2023.

1.3. Følgende tiltak ble gjennomført i 2021 og videreført til 2022:

1.3.1. Redusere avfall med sirkulær emballasje, økt sortering og kompostering

Det meste av restavfall som genereres på Bergenfest er matemballasje og drikkeglass. Dette har vi løst ved å innføre panteordning på drikkeglass (80% resirkulert PET i samarbeid med Infinitum) og sørge for at all matemballasje kan brytes ned ved kompostering.

1.3.2. Implementere ny panteordning for drikkeglass i samarbeid med Infinitum.

I juni 2021 var vi de første i Norge til å ta i bruk RPET glass og den nye panteordningen i samarbeid med Infinitum på våre arrangementer. Denne ordningen sikrer drikkeglass i 80% RPET som blir pantet og resirkulert til nye RPET-produkter. Kan sammenlignes med eksisterende panteordning for drikkeflasker. Vi har gjort et grundig forarbeid på området og er trygge på at vi har valgt alternativet som er mest miljøgunstig (sammenlignet med PLS-glass og vaskbare flerbruksglass laget i RPET).

Ordningen ble videreført til 2022 og fungerte supert. Videre ser vi på muligheter for å kunne innføre en panteordning for publikum. Dette kan bidra til at publikum i større grad ønsker å sortere på festivalen.

1.3.3. Kompostering av matavfall fra publikumsområdet og artist/crew-catering.

Gevinst er reduksjon i restavfall og økt sorteringsgrad. Vi har erfaring med kompostering av bioplast. I juni 2021 inngikk vi et nytt samarbeid med BIR hvor vi fikk hjelp til å sortere matavfall som senere ble sent til kompostering.

Samarbeidet ble videreført til Bergenfest 2022.

1.3.4. Engasjere fagperson til å lede vårt miljøarbeid under festivalen

STIFTELSEN BERGEN MUSIC FEST

Personen skal lede organisasjonens arbeid med miljø i henhold til Bergenfest og Miljøfyrtårn sin instruks for Grønne arrangementer. Personen skal guide og informere andre ansatte, slik at organisasjonen best mulig kan jobbe mot våre mål. Klimagevinst: Grundigere arbeid med bl.a. avfallshåndtering, økt kapasitet til klima- og miljøarbeid samt kvalitetskontroll og bedre dokumentasjon.

1.3.5 Videre planer for Bergenfest 2023:

Hovedfokuset rundt miljøarbeidet for Bergenfest 2023 vil være å videreutvikle tiltakene som allerede er innført. Vi ønsker likevel å innføre enda flere effektive og miljøvennlige løsninger for å minimere vårt utslipp.

Gienbruk av gamle skilt, bannere og profilering: Ettersom at Bergenfest har vært en årlig festival siden 2012, sitter vi naturligvis igjen med mye gammel profilering i form av bannere, skilt og lignende. I 2023 ønsker vi å freshe opp festivalen, noe som innebærer at vi blir nødt å bestille inn en del nytt materiell. For å kompensere innkjøpet ønsker vi også å re-designe alt av gammelt materiell. Gamle bannere kan for eksempel bli til møbeltrekk, skilt kan males om osv.

Festivalmat: Vi ønsker å redusere festivalens kjøttforbruk i enda større grad. Vi ønsker derfor at flere av våre matleverandører er 100% vegetar/vegansk. Vi er i dialog med ulike leverandører som kan leverer klimavennlige matretter som samtidig passer godt til festivaler og smaker godt.

Sykkelparkering: Som en del av vår bærekraftstrategi ønsker vi å oppfordre publikum til å reise miljøvennlig til Bergenfest. Store deler av vårt publikum er bosatt i Bergen. Vi ønsker derfor å se på muligheter for å sette opp en sykkelparkering på utsiden av festningen, slik at de som ønsker å sykle til festivalen kan gjøre det.

Bergen, 12. januar 2023

Frank Nes
Daglig leder

Frida Rød
Bærekraftsansvarlig